

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

Επικαιρότητα ΕΕ

Επιμ.: Θεοδώρα Παπαϊωάννου, Άρης Ποιμενίδης

I. AMYNA

Παροχή οικονομικής στήριξης από την Επιτροπή στην Ουκρανία (01.04.2026)

δάνειο – οικονομία – Ουκρανία – ενίσχυση άμυνας

Την 1η Απριλίου 2026, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχώρησε σε προπαρασκευαστικά βήματα για τη χορήγηση δανείου 90 δισεκατομμυρίων ευρώ προς την Ουκρανία με στόχο την ενίσχυση της άμυνάς της αλλά και την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της. Τα πρώτα 45 δισ. αναμένονται να δοθούν στην Ουκρανία μέχρι το τέλος του 2026, ενώ τα υπόλοιπα μέχρι το 2027. Ένα ποσό της τάξης των 16,7 δισ. θα διατεθεί για τη δημοσιονομική στήριξη της χώρας, ενώ 28,3 δισ. θα εισέρθουν στην ενίσχυση της αμυντικής βιομηχανίας και την προμήθεια αμυντικού εξοπλισμού. Η Επιτροπή, κάνοντας εξαιρέσεις, επιτάχυνε τις διαδικασίες για την άμεση προμήθεια drones στην Ουκρανία, ενώ πρόκειται να ακολουθήσει και παροχή πυρομαχικών και πυραύλων. Όπως τόνισε και η Πρόεδρος της Επιτροπής, Ούρσουλα Φον Ντερ Λάιεν, η ΕΕ υποστηρίζει ακόμη και 4 χρόνια μετά τη σφαγή της Μπούτσα τους ανθρώπους της Ουκρανίας και τον αγώνα που έδωσαν για την ελευθερία τους. Το πλάνο για οικονομική υποστήριξη προς την Ουκρανία θα πρέπει να εγκριθεί από το Συμβούλιο της ΕΕ και να συνοδεύεται από αυστηρούς όρους σχετικά με την προστασία των συμφερόντων της ΕΕ, την καταπολέμηση της διαφθοράς και το κράτος δικαίου.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_26_764

II. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ – ΕΜΒΟΛΙΑ

Συντονισμός της ευρωπαϊκής αντίδρασης στην επιδημία του ιού Hantavirus (11.05.2026)

μέτρα πρόληψης – επιδημία ιού – κίνδυνος – δημόσια υγεία

Στις 11 Μαΐου του 2026, η Επιτροπή συντόνισε την ευρωπαϊκή αντίδραση στην επιδημία του ιού Hantavirus, υποστηρίζοντας τις εθνικές αρχές μέσω του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC) και του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας της ΕΕ. Το ECDC επιβεβαίωσε ότι εφαρμόζονταν τα κατάλληλα μέτρα πρόληψης και ελέγχου των λοιμώξεων και διαβεβαίωσε ότι ο κίνδυνος για τους Ευρωπαίους πολίτες είναι πολύ χαμηλός λόγω της μη εύκολης μεταδοτικότητας του ιού μεταξύ των ανθρώπων. Παρότι ο κίνδυνος για τον γενικό πληθυσμό εκτιμήθηκε ως πολύ χαμηλός, η ΕΕ ενεργοποίησε μέτρα πρόληψης, εκκενώσεις και πτήσεις επαναπατρισμού και κινητοποίησε στρατηγικά αποθέματα, αναδεικνύοντας έτσι τη σημασία του ευρωπαϊκού συντονισμού στην αντιμετώπιση διασυνοριακών απειλών για τη δημόσια υγεία. Οι χανταϊοί είχαν συμπεριληφθεί στη συνολική αξιολόγηση της ιεράρχησης των απειλών κατά της υγείας για το 2025 όσον αφορά τα ιατρικά αντίμετρα στο πλαίσιο του ευρύτερου σχεδιασμού ετοιμότητας της Επιτροπής. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή χρηματοδοτεί την ανάπτυξη ιατρικών αντιμέτρων κατά αυτής της απειλής για την υγεία. Κάθε χώρα μπορεί να ζητήσει βοήθεια μέσω του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ. Στη συνέχεια, το Κέντρο Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών συντονίζει και κινητοποιεί στήριξη, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών ομάδων έκτακτης ανάγκης, κινητών εργαστηρίων, ιατρικών αντιμέτρων και εξοπλισμού, καθώς και ιατρικής εμπειρογνώσεως. Μπορεί επίσης να συντονίζει και να συγχρηματοδοτεί ιατρικές εκκενώσεις ή πτήσεις επαναπατρισμού, βάσει προσδιορισμένων αναγκών.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_26_1061

III. ΕΜΠΟΡΙΟ – ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Πρώτη επίσημη αντιμονοπωλιακή έρευνα στον τομέα των ιατρικών συσκευών από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (30.06.2026)

κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης στην αγορά – ιατρικές συσκευές – αντιμονοπωλιακή έρευνα

Στις 30 Ιουνίου του 2026, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε την πρώτη επίσημη αντιμονοπωλιακή έρευνα στον τομέα των ιατρικών-τεχνολογικών συσκευών, εξετάζοντας ενδεχόμενη κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης από την εταιρεία Align Technology στην αγορά διαφανών ορθοδοντικών ναρθήκων. Έπειτα από την καταγγελία ενός ανταγωνιστή, η Επιτροπή κλήθηκε να εξετάσει κατά πόσον η εταιρεία παραβίασε τους κανόνες της Ένωσης περί ανταγωνισμού και, συγκεκριμένα, το άρθρο 102 ΣΛΕΕ. Στην οδοντιατρική πρακτική, χρησιμοποιούνται ενδοστοματικοί σαρωτές για να δημιουργηθούν ψηφιακά 3D αποτυπώματα των δοντιών των ασθενών. Αυτά τα αρχεία μπορούν στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν για να παραγγελθεί ένας διαφανής νάρθηκας, όπως το Invisalign. Η Επιτροπή θα εξετάσει εάν η εταιρεία Align, χρησιμοποιώντας την τεχνολογία iTero, ωθεί τους οδοντίατρους που θέλουν να παραγγείλουν Invisalign να χρησιμοποιούν αυτή, δημιουργώντας ένα «κλειστό οικοσύστημα» και περιορίζοντας τον ανταγωνισμό. Αφού η Align παρουσιάσει τα επιχειρήματα και τα στοιχεία της, η Επιτροπή θα εξετάσει, μεταξύ άλλων, αν υπήρχαν αντικειμενικοί τεχνικοί ή εμπορικοί λόγοι για τους περιορισμούς που έθεσε. Αν τελικά γίνει δεκτή η καταγγελία και διαπιστωθεί παράβαση, η Επιτροπή μπορεί να επιβάλει κυρώσεις και να απαιτήσει αλλαγές στη συμπεριφορά της εταιρείας. Η απόφαση αυτή είναι σημαντική καθώς μπορεί να επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι ψηφιακές πλατφόρμες στον χώρο της οδοντιατρικής και των ιατρικών συσκευών.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_26_1483

IV. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Πρότυπα ποιότητας κολύμβησης της ΕΕ (16.06.2026)

ύδατα κολύμβησης – έκθεση ποιότητας – υψηλά ποσοστά

Στις 16 Ιουνίου του 2026, δημοσιεύθηκε η ετήσια έκθεση για τα ύδατα κολύμβησης, η οποία επιβεβαίωσε ότι η ποιότητα των υδάτων στην Ευρώπη παραμένει ιδιαίτερα υψηλή με το 85% των περιοχών κολύμβησης να κατατάσσονται ως «εξαιρετικής» ποιότητας και το 96% να πληρούν τουλάχιστον τα ελάχιστα πρότυπα της ΕΕ. Μόνο το 1,5% των κολυμβητικών περιοχών της Ευρώπης χαρακτηρίζεται ως «ανεπαρκές». Η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις χώρες με τις καλύτερες επιδόσεις (μαζί με την Αυστρία, τη Βουλγαρία και την Κύπρο), καθώς περισσότερο από το 95% των υδάτων κολύμβησής της χαρακτηρίζονται εξαιρετικής ποιότητας. Η αξιολόγηση για την έκθεση αυτή βασίστηκε στην παρακολούθηση περισσότερων από 22.200 περιοχών κολύμβησης σε ολόκληρη την Ευρώπη που αναφέρθηκαν στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) για την περίοδο 2025. Αυτό περιλαμβάνει χώρους σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, την Αλβανία και την Ελβετία. Χάρη στην αξιολόγηση και τον διαδραστικό χάρτη που συνέταξε ο ΕΟΠ σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι κολυμβητές μπορούν να βρουν τις ασφαλέστερες περιοχές κολύμβησης στην Ευρώπη και να είναι ενήμεροι για την καταλληλότητα των υδάτων κολύμβησης και την ύπαρξη βακτηρίων που μπορούν δυνητικά να προκαλέσουν σοβαρές ασθένειες. Οι συνεχείς προσπάθειες της Ένωσης (νομοθετικές πράξεις για τα ύδατα, βελτιωμένες πρακτικές παρακολούθησης και διαχείρισης, επενδύσεις σε σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων, καλύτερη συλλογή λυμάτων και βελτιωμένη αξιολόγηση των ανθίσεων κυανοβακτηριακών φυκών) επιτρέπουν στους ανθρώπους να κολυμπούν πλέον σε πολλά πρώην βαριά μολυσμένα αστικά ύδατα και ποτάμια.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_26_1352

V. ΕΡΕΥΝΑ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Κοινό σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της περιφερειακής διάστασης της έρευνας και της καινοτομίας (24.04.2026)

Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Ευρωπαϊκή Επιτροπή Περιφερειών – υπογραφή κοινού σχεδίου δράσης

Στις 24 Απριλίου 2026, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών υπέγραψαν κοινό σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της περιφερειακής και δημοτικής διάστασης της έρευνας και της καινοτομίας (R&I). Το σχέδιο αυτό διαρθρώνεται γύρω από τέσσερις βασικούς τομείς προτεραιότητας και ένα ευέλικτο σύνολο 11 δράσεων οι οποίες πρέπει να υλοποιηθούν έως το τέλος της θητείας της Επιτροπής για την περίοδο 2024-2029. Οι δύο επιτροπές θα συνεργαστούν γύρω από τέσσερις συγκεκριμένες προτεραιότητες για την τόνωση της καινοτομίας, της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας σε όλες τις ευρωπαϊκές πόλεις και περιφέρειες. Στο σχέδιό τους περιλαμβάνονται η οικοδόμηση ισχυρών τοπικών και περιφερειακών οικοσυστημάτων καινοτομίας, η διευκόλυνση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, η ευαισθητοποίηση των τοπικών διοικητών σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης και τα αποτελέσματα στο πλαίσιο του προγράμματος «Horizon Europe» και η προώθηση της πρόσβασης σε αυτές, καθώς και η στήριξη της τεκμηριωμένης χάραξης πολιτικής στις περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένων των εδαφικών προβλέψεων και της ανθεκτικότητας. Όπως έχει δηλώσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι περιφέρειες παραμένουν στο επίκεντρο του θεματολογίου της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία. Μέσω αυτού του σχεδίου δράσης, οι ρηξικέλευθες ανακαλύψεις, οι τεχνολογίες αιχμής και τα συνεργατικά οικοσυστήματα έρευνας και καινοτομίας σε τοπικό επίπεδο θα προωθήσουν την ανταγωνιστικότητα, τη βιωσιμότητα, καθώς και την υγιά και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_26_873

VI. ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Απλούστευση των κανόνων για την ενεργειακή επισήμανση προϊόντων και τη σήμανση των ελαστικών (24.06.2026)

προτεινόμενες αλλαγές – κόστος – ενεργειακή μετάβαση

Στις 24 Ιουνίου 2026, η Επιτροπή πρότεινε την απλούστευση των κανόνων για την ενεργειακή επισήμανση προϊόντων και τη σήμανση των ελαστικών με στόχο τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τις επιχειρήσεις, τη διευκόλυνση της εποπτείας της αγοράς και την παροχή σαφέστερων πληροφοριών στους καταναλωτές. Οι προτεινόμενες αλλαγές ενισχύουν τη χρήση ψηφιακών εργαλείων, διευκολύνουν την επικαιροποίηση των ενεργειακών ετικετών και αναμένεται να συμβάλουν τόσο στη μείωση του ενεργειακού κόστους για νοικοκυριά και επιχειρήσεις όσο και στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ για την ενεργειακή μετάβαση και την απλούστευση της νομοθεσίας. Οι νέοι κανόνες θα διατηρήσουν τον βασικό στόχο των ενεργειακών ετικετών, να παρέχουν δηλαδή σαφείς και συγκρίσιμες πληροφορίες ώστε οι καταναλωτές να επιλέγουν πιο αποδοτικά προϊόντα και να μειώνουν το ενεργειακό κόστος, αλλά θα παρέχουν και μεγαλύτερη ευελιξία στον τρόπο παρουσίασης των ετικετών με περισσότερες ψηφιακές λύσεις, όπως ηλεκτρονικές ετικέτες και QR codes. Συνολικά, τα μέτρα αναμένεται να εξοικονομήσουν έως 125 εκατ. ευρώ ετησίως για επιχειρήσεις και αρχές εποπτείας της αγοράς κατά την επόμενη δεκαετία, μειώνοντας παράλληλα το διοικητικό βάρος ύψους 18.4 δισ. ευρώ. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι έτσι θα επιτυγχάνεται λιγότερη γραφειοκρατία χωρίς να μειώνεται η προστασία και η ενημέρωση των καταναλωτών.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_26_1388

VII. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Δημοσίευση της τέταρτης έκθεσης για την κατάσταση της Ψηφιακής Δεκαετίας (17.06.2026)

ψηφιακός μετασχηματισμός – καταγραφή προόδου – νέοι στόχοι

Στις 17 Ιουνίου 2026, δημοσιεύθηκε η τέταρτη έκθεση για την κατάσταση της Ψηφιακής Δεκαετίας η οποία καταγράφει πρόοδο στον ψηφιακό μετασχηματισμό. Πιο συγκεκριμένα, σημειώνεται πρόοδος στην ανάπτυξη δικτύων 5G (96,8% των νοικοκυριών), στην υιοθέτηση υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους (46,7%), ανάλυσης δεδομένων (39,9%) και τεχνητής νοημοσύνης από τις επιχειρήσεις (20%), καθώς και στη βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων των πολιτών (60%). Ωστόσο, η έκθεση επισημαίνει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά διαρθρωτικά κενά στους ημιαγωγούς (μόνο το 9% της παγκόσμιας αγοράς), στην υπολογιστική ισχύ, στην κυβερνοασφάλεια και στις ψηφιακές δεξιότητες ΤΠΕ (5%) και καλεί τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τις επενδύσεις και να επικαιροποιήσουν τους εθνικούς χάρτες πορείας ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της Ψηφιακής Δεκαετίας έως το 2030. Το τελευταίο Ειδικό Ευρωβαρόμετρο της Επιτροπής έδειξε ότι η συντριπτική πλειονότητα των Ευρωπαίων κατατάσσει την ψηφιακή πολιτική ως κορυφαία προτεραιότητα της ΕΕ, υποστηρίζοντας σθεναρά ένα πιο αυτόνομο ευρωπαϊκό ψηφιακό μέλλον. Η έκθεση παρέχει σαφείς συστάσεις τόσο προς την ΕΕ όσο και προς τα κράτη μέλη να συνεχίσουν τις προσπάθειες κλιμάκωσης και ζητεί να διασφαλιστεί η συνέχεια της χρηματοδότησης μετά το 2026 για τη γεφύρωση του χάσματος, την κλιμάκωση επιτυχημένων έργων [π.χ. κοινοπραξίες ευρωπαϊκής ψηφιακής υποδομής (EDIC), σημαντικά έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (ΣΕΚΕΕ)] και την ενίσχυση του συντονισμού σε επίπεδο ΕΕ (π.χ. μέσω πολυκρατικών έργων) για την πρόληψη του κατακερματισμού της αγοράς και της άνισης υλοποίησης.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_26_1366

VIII. ΓΕΩΡΓΙΑ – ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Πρόταση για οικονομική στήριξη των αγροτών που πλήττονται από την αύξηση του κόστους των λιπασμάτων (12.06.2026)

αγροτικός τομέας – λήψη μέτρων – λιπάσματα

Στις 12 Ιουνίου του 2026, η Επιτροπή πρότεινε δέσμη μέτρων ύψους 540 εκατ. ευρώ για τη στήριξη των αγροτών που πλήττονται από την απότομη αύξηση του κόστους των λιπασμάτων που οφείλεται σε γεωπολιτικές εντάσεις και σε διαταραχές στον εφοδιασμό. Η πρόταση περιλαμβάνει στοχευμένες τροποποιήσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), όπως ένα νέο σύστημα ρευστότητας για την αγροτική ανάπτυξη και την ενίσχυση του γεωργικού αποθεματικού με επιπλέον 300 εκατ. ευρώ από τον προϋπολογισμό του 2026 και την προσθήκη εθνικής χρηματοδότησης έως 200% από τα κράτη μέλη, φτάνοντας συνολικά έως και 1,5 δισ. ευρώ σε στήριξη. Οι προτάσεις θα σταλούν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για έγκριση με στόχο την οριστική υιοθέτησή τους έως το τέλος του Ιουλίου 2026. Η αυξανόμενη πίεση και τα υψηλά κόστη ενέχουν τον κίνδυνο να ωθήσουν τους αγρότες στη χρήση λιγότερων λιπασμάτων. Αυτό θα μείωνε την ποιότητα και την απόδοση και θα επηρέαζε τις συγκομιδές, τα γεωργικά εισοδήματα και τις τιμές των τροφίμων. Το Σχέδιο Δράσης για τα Λιπάσματα κρίνεται λοιπόν αναγκαίο για να στηρίξει τους αγρότες, να ενισχύσει την εγχώρια παραγωγή και να μειώσει την εξάρτηση της Ευρώπης από τις εισαγωγές.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_26_1348

IX. ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Συνάντηση ΕΕ-Τουρκίας στην Άγκυρα προς ενίσχυση των διμερών σχέσεων (30.06.2026)

Τουρκία – ΕΕ – συζητήσεις – ενίσχυση συνεργασίας

Στις 30 Ιουνίου 2026, δημοσιεύθηκε κοινή ανακοίνωση τύπου του Υπουργού Εξωτερικών της Τουρκίας Hakan Fidan, της Υπατης Εκπροσώπου/Αντιπροέδρου Kaja Kallas και των Επιτρόπων της ΕΕ Marta Kos και Magnus Brunner. Κατά τη συνάντηση στην Άγκυρα μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Τουρκίας, επιβεβαιώθηκε η επιθυμία για ενίσχυση των διμερών σχέσεων σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος, όπως το εμπόριο, η οικονομία, η μετανάστευση, η ασφάλεια, η ενέργεια και οι μεταφορές και αναγνωρίστηκε η στρατηγική αξία των μεταξύ τους σχέσεων. Οι δύο πλευρές εξέφρασαν τη στήριξή τους στις προσπάθειες του ΟΗΕ για το Κυπριακό, συμφώνησαν στη σημασία της περιφερειακής σταθερότητας και των καλών σχέσεων γειτονίας και αντάλλαξαν απόψεις για πρόσφατα παγκόσμια και περιφερειακά ζητήματα όπως η Ουκρανία, η Ρωσία και η Μέση Ανατολή, επαναλαμβάνοντας το κοινό τους ενδιαφέρον και την ευθύνη να τα αντιμετωπίσουν. Παράλληλα, συμφώνησαν στην ενίσχυση της συνεργασίας σε θέματα ασφάλειας και άμυνας, καθώς και στον συντονισμό των προσπαθειών τους για την προώθηση της ειρήνης και της συνδεσιμότητας στον Νότιο Καύκασο. Επιβεβαίωσαν ακόμη την προθυμία τους να συνεχίσουν τις προσπάθειες για τη βελτίωση της εφαρμογής της Τελωνειακής Ένωσης και ανέφεραν ότι η ενδεχόμενη συμμετοχή της Τουρκίας στον Ενιαίο Χώρο Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA) θα ήταν επωφελής. Τέλος, συμφώνησαν να συναντηθούν ξανά και να προγραμματίσουν επερχόμενους γύρους διαλόγου υψηλού επιπέδου πριν από το τέλος του έτους.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_26_1495